

Sóttvarnabók I - Sóttvarnir gegn útlöndum (1936)

Útgáfa 1.0 af rafræna skjalinu

Þetta PDF skjal er hluti afraksturs skönnunar á prentuðu eintaki af téðu riti. Markmið þessarar útgáfu er að veita almenningi færi á að eignast sitt eigið rafrænt eintak af því án endurgjalds.

Skjalið er upprunalega birt á vefnum <https://urlausnir.is>. Þar má finna rafrænar útgáfur hinna bindanna og verða nýrri útgáfur af skjölunum í boði þar.

Takmörkun ábyrgðar

Höfundur skjals þessa afsalar sér allri ábyrgð, að því marki sem lög heimila, vegna beinnar og/eða óbeinnar notkunar skjalsins sjálfs eða afurða sem af því leiðir. Þó að stefnt hafi verið að því markmiði að skjalið endurspegli sem best innihald upprunalegu bindanna er hvorki hægt að tryggja né ábyrgjast að það hafi tekist. Framangreint á einnig við um efnislegt innihald prentuðu eintakanna sem skönnuð voru.

Höfundaréttur

Höfundur skjals þessa álitur að hvers kyns höfundaréttur á prentaða eintakinu sé útrunninn.

Hvers kyns höfundarréttur sem höfundur skjalsins gæti hafa skapað sér til handa með skönnuninni sjálfri eða öðru framlagi sínu til sköpunar þess, skal vera meðhöndlaður í samræmi við Creative Commons Zero höfundaleyfið (CC0 1.0 Universal eða síðari útgáfa þess).

Ábendingar

Séu ábendingar um mögulegar úrbætur á skjalinu er hægt að koma þeim á framfæri við höfund þess.

Athugasemdir um þessa útgáfu

Skannað var eintak í vörslu Landsbókasafnsins (almennt útlán).

Höfundur skjalsins: Svavar Kjarrval (svavar@kjarrval.is)

SÓTTVARNABÓK I

SÓTTVARNIR GEGN ÚTLÖNDUM

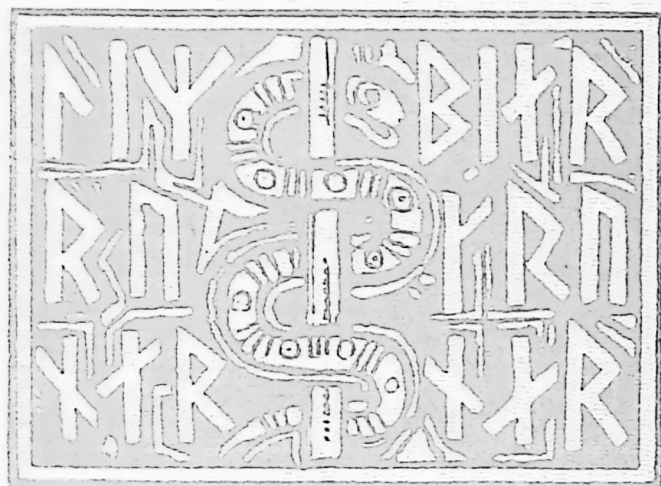
**Lög og reglugerðir
varðandi sóttvarnir gegn útlöndum**

**GEFID ÚT
AF SKRIFSTOFU
LANDLÆKNIS**

**344.043
Sót**

EX LIBRIS

LANDLÆKNISSKRIFSTOFAN

344.043
Söt

SÓTTVARNABÓK I

SÓTTVARNIR GEGN ÚTLÖNDUM

I. Lög nr. 65 19. júní 1933 um varnir gegn því, að næmir sjúkdómar berist til Íslands. II. Reglur handa sóttvarnarnefndum 31. des. 1934. III. Reglur 3. des. 1935 um sótt-hreinsun á aðkomuskipum. IV. Lög nr. 8 18. maí 1920 um heimild handa ríkisstjórninni til að banna flutning til landsins á varningi, sem stjórnin telur stafa sýkingarhættu af. V. Lög nr. 3 14. febr. 1902 um heimild til að banna innflutning ósútaðra húða og skinna. VI. Kgl. auglýsing nr. 20 12. júlí 1902 um bann gegn því, að flutt séu til Íslands ósútaðar húðir og skinn nema söltuð séu og óhert. VII. Lög nr. 11 23. apríl 1928 um varnir gegn því, að gin- og klaufaveiki og aðrir alidýrasjúkdómar berist til landsins.

GEFIÐ ÚT
AF SKRIFSTOFU
LANDLÆKNIS

REYKJAVÍK — RÍKISPRENTSMÍÐJAN GUTENBERG — MCMXXXVI

1362500

I.

Lög nr. 65 19. júní 1933 um varnir gegn því, að næmir sjúkdómar berist til Íslands

I. kafli.

Orðaskýringar og almenn ákvæði.

1. gr. Í lögum þessum hafa orð þau, er nefnd eru hér á eftir, þá merking, sem tilfærð er við hvert þeirra.

„Útlönd“ merkir öll lönd önnur en Ísland.

„Skip“ tekur yfir sérhvert fljótandi far.

„Aðkomuskip“ er hvert skip, sem hér kemur að landi, ef það annaðhvort síðast hefir lagt út frá útlöndum eða á leið sinni tekið við mönnum eða farangri frá öðru skipi, er síðast hefir lagt út frá útlöndum. Er skipið aðkomuskip þar til það hefir fengið heilbrigðisvottorð á íslenskri höfn. „Sóttgæzluskirteini“ merkir skirteini gefið út af heilbrigðisyfirvaldi því, er í hlut á, um það, hvort nokkur erlend eða önnur sérstaklega tilgreind næm sótt gangi á brottfararstaðnum eða þar í nánd.

„Erlendar sóttir“ tekur yfir pest (pestis), austurlenzka kóleru (cholera asiatica), bólusótt (variola), dílasótt (typhus exanthematicus), blóðkreppusótt (dysenteria tropica) og gula hitasótt (febris flava).

„Heilbrigðisvottorð“ merkir vottorð, er aðkomuskip fær hjá sóttgæzlumanni á komustað sínum hér við land, þess efnis, að ekkert sé því til fyrirstöðu samkvæmt lögum þessum, að mönnum eða farangri frá skipinu sé hleypt í land á höfnunum á Íslandi.

„Sóttgæzlumaður“ er sá maður í hafnarstað á Íslandi, er samkvæmt lögum þessum skal skoða sóttgæzluskirteini aðkomuskipa og veita þeim heilbrigðisvottorð.

„Höfn“ merkir löggilta höfn, þar sem sóttgæzlumaður er (5. gr.).

„Farangur“ tekur yfir alla lausa muni í skipi, líka aflu.

„Bannaður farangur“ merkir farangur, sem ráðherra hefir bannað með auglýsingu að flytja inn vegna sótthættu, eða þá bundið hann vissum skilyrðum (21. gr.).

2. gr. Skipstjóri á skipi, sem fer frá útlöndum til Íslands og ætlar sér að hafa samband við land eða landsbúa, en tekur ekki með sér sóttgæzluskirteini, skal kynna sér, hvort alvarlegir, næmir sjúkdómar ganga á brottfararstaðnum eða þar í nánd um það leyti, sem hann leggur af stað, og vera við því búinn að láta í té skriflega yfirlýsingu þar að lúandi samkvæmt 8. gr.
3. gr. Ekkert aðkomuskip má, nema tilneytt sé, hleypa mönnum eða farangri í land, né hafa annað samband við land eða landsbúa, annarsstaðar en á höfnum, sbr. 7. gr.
4. gr. Íslensk skip skulu ekki utan hafna, hvorki innan landhelgi né utan, taka við mönnum né farangri úr aðkomuskipum, hleypa mönnum út í slík skip né hafa önnur mök við þau eða menn úr þeim, nema tilneydd séu.

II. kafli.

Sóttvarnarnefndir og sóttvarnarhús.

5. gr. Sóttvarnarnefnd skal vera í hverjum kaupstað og á hverjum löggiltum verzlunarstað hér á landi.

Í kaupstöðum skulu í nefndinni vera bæjarfógeti (í Reykjavík tollstjóri), héraðslæknir og einn maður, er bæjarstjórnin kýs úr sínum flokki. Bæjarfógeti (í Reykjavík tollstjóri) er formaður nefndarinnar og sóttgæzlumaður.

Á öllum öðrum stöðum skal í nefndinni vera sýslumaður, hafi hann aðsetur þar á staðnum, héraðslæknir og einn maður, er sýslunefnd kýs, búsettur þar. Hafi sýslumaður

eigi aðsetur á verzlunarstaðnum, skal umboðsmaður hans þar koma í hans stað. Sýslumaður eða umboðsmaður hans er formaður nefndarinnar og sóttgæzlumaður.

Sóttvarnarnefndir skulu sjá um, að lögum þessum sé hlýtt. Hafnsögumönnum, hreppstjórum, bæjar- og sveitarstjórnunum er skylt að aðstoða sóttvarnarnefndir við skyldustörf þeirra.

Sóttvarnarnefndir og héraðslæknar skulu við framkvæmdir þessara laga, jafnan þegar unnt er, leita sem nánasta leiðbeininga landlæknis. Þegar um meiri háttar ráðstafanir er að ræða, skal, ef við verður komið, leita fyrirfram samþykkis ráðherra, og einkum, ef um er að ræða ráðstafanir samkvæmt ákvæðum 3. og 4. málsg. 8. greinar, 13.—17., 19. og 20. greinar, en tilkynna skal annars tafarlaust allar þess háttar ráðstafanir, sem gerðar eru án slíks samþykkis.

Ráðherra setur að öðru leyti reglur um störf sóttvarnarnefnda.

6. gr. Í Reykjavík skal vera sóttvarnarhús fyrir allt landið, sóttvarnarhús ríkisins, er sé jafnan til taks með öllum útbúnaði til þess að taka við sjúkum mönnum frá aðkomuskipum, ef þörf gerist að sóttkvía þá. Sóttvarnarnefndin í Reykjavík skal hafa umsjón yfir húsinu, annast viðhald á því og öllum útbúnaði þess, og ráða þjónustufólk eftir þörfum, er jafnan sé til taks.

Héraðslæknirinn í Reykjavík annast lækningu þeirra sjúklinga, sem hafðir eru í sóttvarnarhúsinu, nema ráðherra skipi til þess annan lækni.

Ráðherra setur reglur um afnot sóttvarnarhússins.

III. kafli.

Almenn ákvæði um varnir gegn næmum sjúkdómum.

7. gr. Nú vill aðkomuskip hleypa mönnum eða farangri á land
-

á höfn eða hafa önnur mök við land eða menn úr landi, sbr. 3. gr., og skal það þá biða þess, að sóttgæzlumaður (eða í kaupstöðum fyrir hans hönd tollgæzlumaður eða lög-regluþjónn) komi út að skipinu eða út í skipið. Gerir skipstjóri sóttgæzlumanni grein fyrir heilsufari manna á skipinu og leggur fyrir hann sóttgæzluskirteini þess, ef til er. Á undan sóttgæzlumanni má enginn fara út í skipið úr landi né frá öðrum skipum, nema hafnsögumaður, ef nauðsyn krefur, og enginn má fara úr skipinu, ekki heldur hafnsögumaður né sóttgæzlumaður, engan farangur setja á land né í önnur skip, og engin mök hafa við land eða menn úr landi fram yfir það, sem leiðir af ákvæðum 8. greinar, fyrr en skipstjóri hefir fengið heilbrigðisvottorð samkvæmt 8. grein.

8. gr. Nú leggur skipstjóri á aðkomuskipti fram fullgilt sóttgæzluskirteini, og er þess eigi getið í því, og heldur eigi kunnugt eða grunað á annan hátt, að á brottfararstað skipsins hafi gengið alvarlegur, næmur sjúkdómur. Skal þá sóttgæzlumaður þegar veita skipinu heilbrigðisvottorð, ef skipstjóri lýsir því yfir fyrir honum, að í skipinu séu eigi eða hafi verið á leiðinni menn með sjúkdóma, er grunur gæti leikið á að væru næmir, og að hann viti ekki til, að skipið geti verið sóttmengað á annan hátt.

Hafi skipið ekkert eða ekki fullgilt sóttgæzluskirteini, skal sóttgæzlumaður engu að síður að jafnaði tafarlaust veita því heilbrigðisvottorð, ef skipstjóri lætur honum í té skriflega yfirlýsingu upp á æru og samvizku um, að honum sé ekki kunnugt um, að á brottfararstaðnum hafi gengið neinn alvarlegur næmur sjúkdómur, að á skipinu séu eigi eða hafi verið, hvorki á brottfararstaðnum né á leiðinni, menn með sjúkdóma, er grunur gæti leikið á, að væru næmir, eða lík manna, sem dánir séu úr næmum sjúkdómum, og að

hann viti ekki til, að skipið geti verið sóttmengað á annan hátt.

Ef þess er getið í sóttgæzluskirteini skipsins, eða kunnugt eða grunað á annan hátt, að alvarlegur næmur sjúkdómur hafi verið á brottfararstaðnum, ef sjúkir menn eru eða hafa verið á skipinu á leiðinni, eða lík, og grunur er á, að um næman sjúkdóm sé eða hafi verið að ræða, eða grunur er um sóttmengun skipsins á annan hátt, svo og ef framburður eða vottorð skipstjóra er á einhvern hátt tortryggilegt, þá má eigi veita heilbrigðisvottorð fyrr en héraðslæknir hefir rannsakað skipið og úrskurðað, að heilbrigðisvottorð megi gefa. Nú reynist erlend sótt í skipinu, og skal þá farið með það samkvæmt ákvæðum IV. kafla þessara laga, en ef um annan næman sjúkdóm er að ræða, sem opinberum vörnum er beitt við skv. lögum um varnir gegn útbreiðslu næmra sjúkdóma, eða héraðslæknir telur ástæðu til að beita slíkum vörnum, skal farið með skipið samkv. ákvæðum þeirra laga og ekki veita því heilbrigðisvottorð fyrr en þær ráðstafanir hafa verið gerðar, að öruggt þykir, að sjúkdómurinn berist ekki í land eða breiðist út.

Læknisrannsókn á skipi og þeim, er á því eru, skal jafnan fram fara svo fljótt sem auðið er, og öllum sóttvarnarráðstöfunum skal, eftir því sem unnt er, haga svo, að skipinu verði til sem minnstrar tafar og trafala. Sé héraðslæknir eigi viðstaddur, er sóttvarnarnefnd heimilt að fela öðrum lækni rannsóknina. Sé enginn læknir viðstaddur, skal skipstjóra gefinn kostur á að leita annarar hafnar, þar sem læknir býr. Ef einangra þarf sjúklinga af skipinu, en tormerki eru á að gera það á staðnum, er heimilt að vísa skipinu til næstu hafnar, þar sem einangrun er framkvæmanleg, en þó því aðeins, að sjúklingum sé eigi hætta búin af þeim flutningi. Ef skipið er sóttkvíað, er skipstjóra heim-

ilt að velja sér höfn til að liggja á, að svo miklu leyti sem það kemur ekki í bága við nauðsynlega læknisrannsókn og lækniseftirlit.

Þegar skip strandar, skal sá, er ræður fyrir björguninni, sjá um, að farið sé eftir fyrirmælum greinar þessarar og 7. greinar, að svo miklu leyti, sem því framast verður við komið.

9. gr. Ráðherra getur veitt herskipum, sem hafa lækni, þá tilslökun á ákvæðum 7. og 8. greinar, sem ráðlegt þykir og gerlegt eftir atvikum.

IV. kafli.

Sérstök ákvæði um varnir gegn erlendum sóttum.

10. gr. Í hvert sinn er áreiðanleg vitneskja er fengin um, að einhver erlend sótt hafi gert vart við sig einhversstaðar í útlöndum, og ástæða er til að ætla að sóttin geti borizt þaðan til Íslands, gefur ráðherra út auglýsingu um, að sjúkdómur sá sé talinn ganga á þessum stað, og ef svo virðist, sem eigi sé beitt fulltryggjum vörnum gegn því, að sóttin breiðist út þaðan, á stöðum þar í nánd svo víða sem ástæða þykir til. Þessu skal þó eigi beitt, ef aðeins ein manneskja eða örfáar hafa sóttina og eigi er ástæða til að ætla, að hún muni breiðast út.

Ráðherra gefur aftur út auglýsingu um, hvenær ráðstöfunum þessum skuli hætt.

11. gr. Þá er svo ber til:

- 1) að skip kemur frá eða hefir á leið sinni haft viðskipti við stað, sem auglýsing er gefin út um samkvæmt 10. grein, eða stað, sem getið er um í sóttgæzluskirteini skipsins, eða á annan hátt er vissa fyrir eða grunur á, að erlend sótt gangi á;
 - 2) að skip á leið sinni hefir átt mök við skip, sem á eru
-

eða hafa verið sjúkir menn eða dauðir, og vissa er fyrir eða grunur á, að um erlenda sótt sé eða hafi verið að ræða;

- 3) að á skipi eru eða hafa verið á brottfararstað þess eða á leiðinni sjúkir menn eða dauðir, og ástæða er til að ætla, að um erlenda sótt sé eða hafi verið að ræða, eða vissa fyrir eða grunur á, að skipið sé á annan hátt alvarlega mengað erlendri sótt,

skal skipið, þá er það kemur í landhelgi við Ísland, eða ef það ætlar til íslenzkrar hafnar, undir eins og land er í sýn, draga gula sóttvarnarveifu upp á framsiglihúni, og ef gul veifa er ekki til á skipinu, þá hvíta veifu, og skal veifan vera uppi þangað til skipið er komið aftur út fyrir landhelgi, eða hefir tekið íslenzka höfn og fengið þar heilbrigðisvottorð. Ef skipið hefir senditæki, skal það sem fyrst senda ráðherra skeyti með tilkynningu um, hversu ástatt sé fyrir því og hvar og hvenær það sé væntanlegt að landi.

12. gr. Ef svo er ástatt fyrir skipi sem sagt er í 11. gr. 1) og 2), er skipinu frjálst að taka hverja höfn sem vill.

Sé aftur á móti svo ástatt, sem sagt er í 11. gr. 3), má skipið ekki leita hafnar annarsstaðar en í Reykjavík, nema það sé til neytt.

13. gr. Þangað til rannsókn héraðslæknis hefir fram farið og leyfi hefir verið gefið til þess að hafa samgöngur við land, skal skip, sem svo er ástatt um sem segir í 11. gr., afkvíað, og má engum, sem á skipinu er, hleypa úr því á land, og ekki heldur má neinn fara úr landi eða öðrum skipum út í það, nema í embættiserindum. Þeir, sem hafa verið úti í skipinu, eru háðir þeim sóttthreinsunarfyrirmælum, sem sóttvarnarnefnd eða héraðslæknir setur þeim, og má, ef þörf gerist, láta þá sæta sömu meðferð og þá, er komið hafa á skipinu.
-

-
14. gr. Ef lækurinn finnur engan mann á skipinu sjúkan eða dauðan af erlendra sótt og skipstjóri lætur í té skriflega yfirlýsingu upp á æru sína og samvitzku um, að á leiðinni hafi ekki verið í skipinu menn með sjúkdóma, er grunur gæti leikið á að væru erlendar sóttir, að hann viti ekki til, að skipið geti verið mengað af þeim á annan hátt, og enn fremur að enginn bannaður farangur sé í því, skal þá, ef framboður eða vottorð skipstjóra er á engan hátt tortryggilegt, veita skipinu heilbrigðisvottorð, ef 5—14 dagar, eftir því um hverja sótt er að ræða, eru liðnir frá því er skipið hafði síðast mök við sóttmengað byggðarlag eða skip, enda sé ekkert því til fyrirstöðu vegna hinna almennu ákvæða um næma sjúkdóma, sbr. 8. gr.

Nú er þessi frestur ekki útrunninn, og skal þá sóttvarnarnefnd, ef þörf gerist, sóttkvía skipið, þar til sá tími er liðinn, er á vantar. Að þeim tíma liðnum skal veita skipinu heilbrigðisvottorð, ef enginn hefir sýkt á því af erlendra sótt, meðan það var sóttkvíað. Ef skipið er herskip, þá þarf héraðslæknir ekki að skoða skipið, ef skipslæknir lætur honum í té skýrslu um heilsufar á skipinu. Þær sóttvarnareglur, er slíku skipi eru settar samkvæmt þessari eða eftirfarandi greinum og byggðar eru á greindri skýrslu, skulu birtar foringja skipsins.

15. gr. Nú kemur það upp, að á skipinu hafa á brottfararstaðnum eða á leiðinni verið sjúkir menn eða dauðir, og er ástæða til að ætla, að um erlenda sótt hafi verið að ræða, eða þá að á skipinu er bannaður farangur eða grunur um, að skipið sé á einhvern hátt mengað erlendum sóttum, og má þá ekki leyfa neinar samgöngur við land, fyrr en skipið hefir verið tryggilega sótthreinsað og bönnuðum farangri lógað, þeim er eigi hefir auðið verið að sótthreinsa í skipinu. Að því búnu skal farið eftir ákvæðum undanfarandi greinar.
-

16. gr. Nú kemur það í ljós við læknisrannsókn, að annaðhvort eru á skipinu sjúkir menn eða dauðir, og ástæða er til að ætla, að um erlenda sótt sé eða hafi verið að ræða eða skipið sé á annan hátt alvarlega mengað erlendri sótt, og skal þá, ef unnt er, vísa skipinu tafarlaust til Reykjavíkur, og láta lækni fara á því, ef þörf gerist. Nú er slíkt skip komið til Reykjavíkur, og skal þá sóttvarnarnefndin þar annast um það, um leið og hún að öðru leyti heldur skipinu alveg afkvíuðu, 1) að sjúkir menn, þar með taldir smitberar, séu fluttir í sóttvarnarhúsið, 2) að lík séu flutt í land og jarðsett eða brennd, 3) að skipið sé sótthreinsað eins og með þarf, 4) að lógað sé bönnuðum farangri, sem ekki er unnt að sótthreinsa í skipinu, 5) að dýrum, sem í skipinu kunna að vera og breitt geta út sjúkdóminn, sé eytt eða þau gerð skaðlaus, og 6) að allir ósjúkir skipverjar og farþegar séu einangraðir annaðhvort úti á skipinu eða í sérstöku húsi á landi, þar til 5—14 dagar eru liðnir frá því, er skipið var sótthreinsað eða þeir fluttir í land.

Ef ekki er unnt að vísa skipinu til Reykjavíkur eða þess ekki þörf að dómi ráðherra, skal sóttvarnarnefndin fara með skipið þar sem það er statt eftir ákvæðum þessarar greinar að svo miklu leyti sem unnt er eða eftir nánari fyfírmælum ráðherra.

17. gr. Þegar um skip er að ræða, sem ætluð eru til fólksflutninga, eða skip, sem virðast vera óheilnæm vegna óþrífadæðar eða af öðrum ástæðum, má fara með þau eftir ákvæðum 16. greinar, þótt önnur skilyrði fyrir því séu ekki fyrir hendi. Ef mikill rottugangur er í skipum eða önnur óþrífadýr, má og gera sérstakar ráðstafanir til varnar því, að þau berist í land eða til að eyða þeim í skipunum. Aldrei má þó vísa skipi, sem hreinsa þarf aðeins vegna óþrífadæðar, lengra en til næstu hafnar þar sem slík hreinsun er framkvæmanleg.

-
18. gr. Ráðherra setur reglur um sóttthreinsun á skipum og farangri.

Það er skylt, ef sóttvarnarnefndin æskir þess, að af skipisins hálfu sé látinn í té við sóttthreinsun þess og einnig við eyðingu rotta eða annara óþrifadýra allur sá vinnukraftur og önnur aðstoð, sem skipinu er auðið.

19. gr. Þegar skip á að leita hafnar í Reykjavík samkvæmt 12. gr. 2. mgr., en hefir neyðzt til að leita hafnar annarsstaðar, skal sóttgæzlumaður á þeim stað tafarlaust kalla saman sóttvarnarnefndina, og skal hún fara með skipið samkvæmt ákvæðum undanfarinna greina, að svo miklu leyti sem framast unnt er.

Nú er brýn nauðsyn að veita skipinu hjálp tafarlaust, áður en læknir er kominn, og skal þá sóttgæzlumaður annast hjálpinu, og skal hún, ef þess er kostur, veitt án þess, að nokkur maður fari á land úr skipinu eða úr landi út í skipið.

20. gr. Um strandað skip og bannaðan farangur á því gerir næsta sóttvarnarnefnd eða lögreglustjóri þær ráðstafanir, er með þarf, að svo miklu leyti sem auðið er, samkvæmt ákvæðum undanfarinna greina.

Reki skip á land eða bannaðan farangur, sem ætla má að sé frá stað, þar sem erlend sótt gengur, skal það látið kyrrt liggja, eftir að því hefir verið bjargað undan sjó með mestu varkárni, þangað til lögreglustjóri hefir látið fram fara rannsókn og ákveðið, hvernig með það skuli fara. Ef telja verður hið bjargaða sóttmengað, skulu björgunarmenn einangraðir á hæfilegan hátt samkvæmt meginreglum undanfarinna greina.

21. gr. Ráðherra er heimilt, þegar hann gefur út auglýsingu samkvæmt 10. gr., að banna það jafnframt eða binda skilyrðum, að fluttar séu til landsins frá hinum sóttgrunaða
-

stað þær tegundir farangurs, sem nánar verða tilgreindar í auglýsingunni.

22. gr. Nú gengur inflúenza einhversstaðar í útlöndum og er þar mjög útbreidd eða illkynjuð, og er ráðherra þá heimilt að gefa út auglýsingu um þá sótt eftir því sem ákveðið er í 10. grein um aðrar erlendar sóttir, og sé eins ástatt um einhverja aðra næma sótt, sem eigi er talin með erlendum sóttum í lögum þessum, má með konungsúrskurði ákveða, að ákvæðunum í þessum kafla skuli beitt.

Ef svo mikil hætta stafar af einhverri þesskonar sótt, er síðast ræðir um, að ekki tjáir að fresta ráðstöfunum gegn henni, getur ráðherra fyrirskipað þessar ráðstafanir, en leita skal þó konungsúrskurðar tafarlaust.

V. kafli.

Kostnaðarákvæði, refsíákvæði o. fl.

23. gr. Fyrir venjulegt sóttvarnareftirlit samkvæmt lögum þessum skal greiða af skipum, sem ná 60 smálestum, 4 kr., sem eru frá 60 upp að 100 smálestum, 6 kr., og 10 kr. af skipum, sem eru yfir 100 smálestir, auk kostnaðar við flutning sóttgæzlumanns út í skipið.

Gjöld þessi renna í sérstakan sjóð, sóttvarnarsjóð, sem vera skal í vörzlum fjármálaráðherra.

24. gr. Sóttvarnarhús ríkisins í Reykjavík skal útbúa, halda við og endurnýja á kostnað sóttvarnarsjóðs. Sömuleiðis skal greiða úr sóttvarnarsjóði allan legukostnað sjúklinga í húsi þessu, eða annarsstaðar, þar sem þeir kunna að verða einangraðir samkvæmt lögum þessum, útfararkostnað framliðinna og allan annan kostnað, sem af lögum þessum leiðir, meðan tekjur hans hrökkva, en síðan úr ríkissjóði, að því undanteknu, er hér greinir:

a. Skipið skal ávallt greiða gjald það, sem nefnt er í 23. gr.,

svo og kostnað við flutning út í skipið og í land aftur. Einnig aukreitis jafnhátt gjald til læknis fyrir skoðun-
argerð hans, ef hann er tilkvaddur samkvæmt lögum þess-
um, ennfremur fyrir ferð hans eða ferðir út í skipið sam-
kvæmt gjaldskrá héraðslækna, svo og flutningskostnað
hans og dagpeninga, 20 krónur á sólarhring, ef þörf ger-
ist að hann sé sóttkvíaður vegna skoðunargerðarinnar,
þangað til þeirri sóttkviun er lokið.

- b. Fiskiskip, önnur en hérland, skulu greiða allan þann
kostnað, sem annars fellur á sóttvarnarsjóð. Hið sama er
og um önnur útlend skip, ef þau hafa ekki ætlað sér á
islenzka höfn og álitíð verður, að þau hafi einungis kom-
ið þar vegna veikinda eða til þess að ganga þar undir
sóttkviun.
- c. Um greiðslu kostnaðar vegna sóttkviunar sjúklinga með
sóttir, aðrar en erlendar, fer í samræmi við lög um
varnir gegn útbreiðslu næmra sjúkdóma. Skip, önnur en
hérland, skulu þó ætíð skyld að greiða allan þann kostn-
að fyrir skipshafnir sínar.
- d. Þann kostnað, sem leiðir af lögum þessum, er skip
stranda, skal greiða af strandfénu, að svo miklu leyti
sem það hrekkur til.
- e. Fari einhver í banni laga þessara út í skip, sem eiga að
hafa uppi sóttvarnarveifu, skal hann sjálfur greiða allan
kostnað, er af því kann að hljóta, að svo miklu leyti
sem efni hans hrökkva til. Skal taka kostnað þann lög-
taki, ef þörf gerist.
- f. Úr sóttvarnarsjóði eða ríkissjóði verður ekki greiddur sá
kostnaður, er leiðir af töfum skipa samkv. lögum þessum,
hvorki útgerðinni, skipverjum né farþegum, ekki heldur
skaðabætur fyrir tjón á skipum eða farangri, né fyrir at-
vinnuspjöll, er leiða kann af framkvæmd laganna.

Unz safnast hefir í sóttvarnarsjóð svo að nægi til viðunandi endurnýjunar á núverandi sóttvarnarhúsi ríkisins í Reykjavík, er ráðherra heimilt að greiða úr ríkissjóði allan kostnað, sem leiðir af lögum þessum.

25. gr. Hvert það skip, sem afgreitt er hér á landi, á heimting á að fá hjá sóttgæzlumanni skirteini um það, hvort nokkur erlend sótt eða annar alvarlegur næmur sjúkdómur gangi á brottfararstaðnum eða í grenndinni. Sóttgæzluskirteini þetta veitist ókeypis.

Hver sá, er sóttkvíaður hefir verið, á heimting á eftir afstaðna sóttkvíun að fá vottorð um það. Skipstjóri á heimting á samskonar vottorði fyrir skip sitt, þegar sóttkvíun þess er löglega afstaðin. Vottorð þessi veitast ókeypis.

26. gr. Ákvæði þessara laga ná til hverskonar loftfara á sama hátt og til skipa, eftir því sem við getur átt. Til skipstjóra svarar loftfarsstjóri. Gjöld (sbr. 23. og 24. gr.) af 1—2 hreyfla flugvélum skulu vera sem af skipum undir 60 smálestum, af 3 hreyfla flugvélum og þar yfir sem af skipum frá 60 og upp að 100 smálestum og af loftskipum sem af skipum yfir 100 smálestir.

27. gr. Brot gegn ákvæðum laga þessara eða fyrirskipunum þeim, sem gefnar eru út samkvæmt þeim, varða sektum frá 50—2000 kr., ef þyngri hegning er eigi við lögð eftir almennum lögum. Þegar gefin hefir verið út auglýsing samkvæmt 10. gr. og sérstakar varnir upp teknar gagnvart erlendri sótt, varða brot gegn ákvæðum laganna þar að lútandi fangelsi eða 100—5000 kr. sektum, ef miklar málsbætur eru. Sektirnar renna í sóttvarnarsjóð.

Farangur þann, sem reynt hefir verið að flytja inn eða fluttur hefir verið inn gegn banni, útgefnu samkvæmt lögum þessum, skal gera upptækan. Ef eigi þarf að lóga honum, rennur ágóðinn í sóttvarnarsjóð.

Með mál, sem risa út af brotum á lögum þessum, skal farið sem opinber lögreglumál.

28. gr. Lög nr. 34 6. nóv. 1902, um varnir gegn því, að næmir sjúkdómar berist til Íslands, lög nr. 34 27. júní 1925, um breyting á þeim lögum, lög nr. 24 11 júlí 1911, um sóttgæzlu-skirteini skipa, og lög nr. 31 20. júní 1923, um læknisskoðun aðkomuskipa, eru úr gildi numin, og önnur ákvæði, er fara kynnu í bága við þessi lög.
29. gr. Lög þessi skal prenta á íslenzku, dönsku, þýzku, ensku og frönsku, svo stórt upplag, að nægilega mörg eintök verði sendi íslenzkum ræðismönnum í öðrum löndum, og eitt eintak fengið hverju sóttvarnarskyldu skipi.
30. gr. Lög þessi öðlast gildi 1. júlí 1934.

II.

Reglur handa sóttvarnarnefndum 31. des. 1934

1. gr.

Skipun sóttvarnarnefnda.

Sóttvarnarnefnd skal vera í hverjum kaupstað og á hverjum löggiltum verzlunarstað hér á landi.

Í hverri sóttvarnarnefnd eiga sæti 3 menn:

1. Í Reykjavík: Tollstjóri, sem er formaður nefndarinnar, héraðslæknir og einn maður, er bæjarstjórnin kys úr sínum flokki.

2. Í öðrum kaupstöðum: Bæjarfógeti, sem er formaður nefndarinnar, héraðslæknir og einn maður, er bæjarstjórn kys úr sínum flokki.

3. Á verzlunarstöðum, þar sem sýslumaður situr: Sýslumaður, sem er formaður nefndarinnar, héraðslæknir og einn maður, búsettur þar, er sýslunefnd kys.

4. Á öðrum verzlunarstöðum: Umboðsmaður sýslumanns (lögreglustjóri, þar sem er sérstakur lögreglustjóri), sem er formaður nefndarinnar, héraðslæknir og einn maður, búsettur þar, er sýslunefnd kys.

Hinir kjörnu fulltrúar skulu kosnir af bæjarstjórnnum jafnframt því, sem kosið er í fastar nefndir innan bæjarstjórnanna og eftir sömu reglum, en af sýslunefndum á hverjum reglulegum sýslufundi.

Sóttgæzlumenn.

Formenn sóttvarnarnefnda eru sóttgæzlumenn hver á sínum stað.

2. gr.

Hlutverk sóttvarnarnefnda.

Það er hlutverk sóttvarnarnefnda, hverrar á sínum stað, að

sjá um varnir gegn því, að næmir sjúkdómar berist til landsins, og fer um störf þeirra samkv. lögum nr. 65 19. júní 1933, um varnir gegn því, að næmir sjúkdómar berist til Íslands og ákvæðum þessarar reglugerðar eftir nánari fyrirmælum ráðherra og leiðbeiningum landlæknis um allar meiri háttar ráðstafanir og í vafatilfellum.

Skýlt að aðstoða sóttvarnarnefndir.

Hafnsögumönnum, hreppstjórum, bæjar- og sveitarstjórnnum er skýlt að aðstoða sóttvarnarnefndir við skyldustörf þeirra.

3. gr.

Aðkomuskip og hverjum skilyrðum er bundið, að þau megi hafa mök við land.

Ekkert aðkomuskip, þ. e. skip, sem síðast hefir lagt út frá útlöndum eða á leið sinni tekið við mönnum eða farangri frá öðru skipi, er síðast hefir lagt út frá útlöndum, má, nema tilneytt sé, hafa mök við land eða landsbúa annarsstaðar en á höfnum, og því aðeins á höfnum, að gætt sé fyrirmæla þessarar greinar.

1. Sóttgæzlumaður (eða í kaupstöðum fyrir hans hönd tollgæzlumaður eða lögregluþjónn) fer fyrstur út í skipið, og má enginn fara úr skipinu og ekki hann sjálfur, engan farangur setja á land né í önnur skip, og engin mök hafa við land eða menn úr landi fram yfir það, sem leiðir af ákvæðum 4. greinar, fyrr en skipinu hefir verið fengið heilbrigðisvottorð samkvæmt 4. gr.

2. Ef nauðsyn ber til, má þó hafnsögumaður fara út í skipið á undan sóttgæzlumanni, enda fari hann þá ekki úr skipinu fyrr en því hefir verið fengið heilbrigðisvottorð.

3. Að fengnu fullgildu heilbrigðisvottorði er skipið ekki lengur aðkomuskip og er frjálst að hafa mök við land hér á landi.

4. gr.

Heilbrigðisvottorð og eftir hverjum reglum þau eru veitt.
Heilbrigðisvottorð skal hljóða svo:

Sóttvarnarnefndin í gerir kunnugt:
—/s frá, skipstjóri
....., sem síðast lét úr erlendri höfn í
—/— 19, hefir í dag verið skoðað hér á höfninni sam-
kvæmt ákvæðum laga nr. 65, 19. júní 1933 um varnir gegn
því, að næmir sjúkdómar berist til Íslands og eru því frjáls
viðskipti við land.

..... kl. —/— 19....

.....

sóttgæzlumaður.

Heilbrigðisvottorð veitist aðkomuskipi eftir þessum reglum:

1. Skipið hefir fullgilt sóttgæzluskírteini, þ. e. skírteini frá heilbrigðisyfirvaldi á síðasta brottfararstað skipsins erlend-
is, og er þess eigi getið í því og eigi heldur kunnugt eða
grunað á annan hátt, að á brottfararstað skipsins eða í
grennd við hann hafi gengið alvarlegur næmur sjúkdómur:
Sóttgæzlumaður skal þá þegar veita skipinu heilbrigðisvott-
orð, ef skipstjóri lýsir því yfir fyrir honum, skriflega ef
sóttgæzlumaður krefst, að í skipinu séu eigi eða hafi verið á
leiðinni menn með sjúkdóma, er grunur gæti leikið á, að
væru næmir, og að hann viti ekki til, að skipið geti verið
sóltmengað á annað hátt.

2. Skipið hefir ekkert eða ekki fullgilt sóttgæzluskírteini:
Sóttgæzlumaður veitir þá að jafnaði engu síður heilbrigðis-
vottorð, ef skipstjóri undirritar og lætur honum í té svo
látandi yfirlýsingu:

Yfirlýsing skipstjóra.

Ég undirritaður skipstjóri á —/s frá; sem síðast lét úr höfn í —/— 19...., lýsi því hér með yfir upp á æru mína og samvizku, að mér er ekki kunnugt um, að á brottfararstaðnum hafi gengið neinn alvarlegur næmur sjúkdómur, að á skipinu séu eða hafi verið, hvorki á brottfararstaðnum né á leiðinni, menn með sjúkdóma, er grunur gæti leikið á, að væru næmir, eða lík manna, sem dánir séu úr næmum sjúkdómum, né heldur veit ég til, að skipið geti verið sóttmengað á annan hátt.

..... —/— 19....

.....

skipstjóri.

3. Þess er getið í sóttgæzluskírteini skipsins, eða kunnugt eða grunað á annan hátt, að alvarlegur næmur sjúkdómur hafi verið á brottfararstaðnum, eða sjúkir menn eru eða hafa verið á skipinu á leiðinni, eða lík, og grunur er á, að um næman sjúkdóm sé eða hafi verið að ræða, eða grunur er um sóttmengun skipsins á annan hátt, eða framburður eða yfirlýsing skipstjóra er á einhvern hátt tortryggileg: Þá skal sóttgæzlumaður kalla héraðslækni til, og má eigi veita skipinu heilbrigðisvottorð fyrr en héraðslæknir hefir rannsakað skipið og úrskurðað, að heilbrigðisvottorð megi gefa. Ritar læknirinn úrskurð sinn á heilbrigðisvottorðið, svo hljóðandi:

Úrskurður héraðslæknis.

Að undangenginni læknisrannsókn og að gættum fyrirmælum laga nr. 65, 19. júní 1933, um varnir gegn því, að næmir sjúkdómar berist til Íslands, úrskurða ég, að —/s frá, skipstjóri, sem lét síðast úr höfn erlendis í —/— 19....,

og státt er á höfn í megi veita heilbrigðis-
vottorð.

..... —/— 19....

.....

héraðslæknir.

5. gr.

Skytt er að hraða sóttvarnarskoðun skipa og öllum sóttvarnarráðstöfunum.

Sóttvarnarskoðun skipa og öllum sóttvarnarráðstöfunum þeirra vegna skal jafnan hraða svo sem auðið er, og haga þeim þannig, að þær verði skipinu til sem minnstrar tafar og trafala. Sé héraðslæknir eigi viðstaddur á hafnarstaðnum eða forfallaður, er sóttvarnarnefnd heimilt að fela öðrum lækni rannsóknina, þó ekki án þess að bera sig saman við landlækni, ef við verður komið. Sé enginn læknir viðstaddur, skal skipstjóra gefinn kostur á að leita annarar hafnar, þar sem læknir býr.

6. gr.

Ef næm sótt er í aðkomuskipi. Erlendar sóttir. Aðrar næmar sóttir.

Ef í ljós kemur, að í aðkomuskipi er næmur sjúkdómur, segir héraðslæknir fyrir um allar nauðsynlegar ráðstafanir til varnar því, að sjúkdómurinn berist í land og breiðist út, eftir að hafa að jafnaði borið sig saman við landlækni. Ef um erlenda sótt er að ræða, þ. e. pest, austurlenzka kóleru. bólusótt, dilasótt, blóðkreppusótt, gula hitasótt eða aðra næma sótt, sem með ráðherrauglýsingu eða konungsúrskurði hefir verið tekin í tölu erlendra sótta, hagar héraðslæknir fyrirmælum sínum í samræmi við ákvæði IV. kafla í lögum nr. 65, 19. júní 1933, um varnir gegn því, að næmir

sjúkdómar berist til Íslands, eftir nánari fyrirmælum ráðherra og leiðbeiningum landlæknis (sbr. 8. gr.), en ef um aðra næma sótt er að ræða, samkvæmt ákvæðum laga nr. 66 19. júní 1933, um varnir gegn útbreiðslu næmra sjúkdóma. Sóttvarnarnefnd aðstoðar héraðslækni í hvívetna um framkvæmd þessara ráðstafana, og úrskurðar héraðslæknir ekki, að skipinu megi gefa heilbrigðisvottorð, fyrr en öllum fyrir-mælum hefir verið fullnægt.

Einangrun sjúklinga og sóttkvíun aðkomuskipa.

Ef einangra þarf sjúklinga af skipinu, en tómerki eru á að gera það á staðnum, er heimilt að vísa skipinu til næstu hafnar, þar sem einangrun er framkvæmanleg, en þó því aðeins, að sjúklingum sé ekki hættu búin af þeim flutningi. Ef skipið er sóttkvíað, er skipstjóra heimilt að velja sér höfn til að liggja á, að svo miklu leyti sem það kemur ekki í bága við nauðsynlega læknisrannsókn og lækniseftirlit.

7. gr.

Ráðherraauglýsing um erlenda sótt. Aðkomuskip með gulan fána.

Sóttvarnarnefnd skal hafa sérstakan andvara á sér, er ráðherra hefir gefið út auglýsingu um, að erlend sótt hafi gert vart við sig í útlöndum á þeim stað og þannig, að ástæða sé til að ætla, að sóttin geti borizt þaðan til Íslands. Skal hún veita sérstaka athygli og vera við því búin að ráðstafa skipum, er koma að landi og hafa uppi gula veifu á framsigluhúni, sem öllum skipum er skylt að hafa, ef þau hafa haft hein eða óbein mök við auglýstan sýktan stað, eða ef þau á annan hátt vita til eða hafa grun um, að þau séu menguð erlendri sótt.

8. gr.

Aðkomuskip, sem vitanlega er mengað erlendri sótt, skal leita hafnar í Reykjavík.

Aðkomuskip, sem er alvarlega mengað erlendri sótt, svo sem ef annaðhvort eru á því sjúkir menn eða dauðir, og ástæða er til að ætla, að um erlenda sótt sé eða hafi verið að ræða, fær að jafnaði ekki fulla fyrirgreiðslu annarsstaðar en í Reykjavík, og ber öllum aðkomuskipum, sem vitað er um, að svo er ástatt fyrir, að leita þar hafnar.

Ef í ljós kemur, að aðkomuskip, sem leitað hefir hafnar annarsstaðar en í Reykjavík, er mengað erlendri sótt.

Komi í ljós, að aðkomuskip, sem leitað hefir hafnar annarsstaðar, sé alvarlega mengað erlendri sótt, skal sóttvarnarnefnd, eftir að hafa borið sig saman við landlækni, ef við verður komið, tafarlaust láta vísa því til Reykjavíkur og láta lækni fara á því, ef þörf gerist, nema ráðherra mæli á annan veg fyrir, og er þá skipinu ráðstafað samkvæmt fyrirætlum hans og nánari leiðbeiningum landlæknis.

Ef aðkomuskip, sem vitanlega er mengað erlendri sótt, neyðist til að leita hafnar annarsstaðar en í Reykjavík. Bráðabirgðahjálp veitt slíkum skipum.

Þegar skip, sem vitanlega er alvarlega mengað erlendri sótt og þá skylt að leita hafnar í Reykjavík, neyðist til að leita hafnar annarsstaðar, skal sóttvarnarnefnd fara með skipið samkvæmt ákvæðum 1. og 2. málsgreinar þessarar greinar. Sé brýn nauðsyn til að veita slíku skipi hjálp tafarlaust áður en læknir er kominn, skal sóttgæzlumaður annast hjálpina, og skal hún, ef þess er kostur, veitt án þess, að nokkur maður fari á land úr skipinu eða úr landi út í skipið.

Sérstök ákvæði um fólksflutningaskip.

Þegar skip á í hlut, sem ætlað er til fólksflutninga, má fara eftir ákvæðum þessarar greinar (sbr. 16. gr. laga nr. 65,

19. júní 1933, um varnir gegn því, að næmir sjúkdómar berist til Íslands), svo sem þó að ekki sé um erlenda sótt að ræða, heldur einhverja aðra alvarlega, næma sótt.

9. gr.

Ef aðkomuskip stranda o. s. frv.

Ef aðkomuskip strandar eða neyðist á annan hátt til að hafa mök við land án þess að geta gætt fyrirskipaðra sóttvarnar-ákvæða, leitast næsta sóttvarnarnefnd við að sjá um, að vikið sé svo lítið frá þeim, sem framast verður við komið, enda séu þá við hafðar nauðsynlegar ráðstafanir til varnar sóttnæmisútbreiðslu, ef ætla má, að næm sótt berist þannig á land.

Vogrek og bannaður farangur.

Sama gildir um vogrek, ef ætla má, að það sé frá stað, þar sem erlend sótt gengur, svo og ef rekur á land bannaður farangur, þ. e. farangur, sem ráðherra hefir með auglýsingu bannað að flytja inn vegna sótthættu. Skal allt slíkt látið kyrrt liggja, eftir að því hefir verið bjargað undan sjó með ýtrustu varkárni, þangað til lögreglustjóri hefir látið fram fara rannsókn og ákveðið, hvernig með það skuli fara.

10. gr.

Sótthætta af sóttvarnarlagabrotum.

Ef sóttvarnarnefnd fær grun um, að aðkomuskip hafi haft ólögleg mök við land eða menn úr landi ólögleg mök við aðkomuskip, eða, að brotið hafi verið á annan hátt gegn fyrirskipuðum sóttvarnarreglum, skal hún gera ráðstafanir til þess, að málið verði rannsakað og þeir látnir sæta ábyrgð, sem brotlegir reynast, jafnframt því, sem hún gerir allt, sem unnt er, til þess að hefta sóttnæmisútbreiðslu, sem slíkt brot kynni að leiða til.

11. gr.

Óþrífnaður í skipum. Rottur og önnur óþrífadýr.

Skip, sem virðist vera óheilnæmt vegna óþrífnaðar eða af öðrum ástæðum, má sóttvarnarnefnd láta þrifa og sótt-hreinsa eins og það væri sóttmengað. Ef mikill rottugangur er í skipi eða önnur óþrífadýr, má og gera sérstakar ráð-stafanir til varnar því, að þau berist í land eða til að eyða þeim í skipinu. Aldrei má þó vísa skipi, sem hreinsa þarf aðeins vegna óþrifa eða óþrífadýra, lengra en til næstu hafn-ar, þar sem slík hreinsun er framkvæmanleg.

Aðstoð af hálfu skips við sóttthreinsanir og þrif.

Það er skylt, ef sóttvarnarnefnd æskir þess, að af hálfu þess skips, sem hún lætur þrifa eða sóttthreinsa eða eyða í rottum eða öðrum óþrífadýrum, sé látinn í té allur sá vinnu-kraftur og aðstoð, sem skipinu er auðið.

12. gr.

Sóttgæzluskírteini.

Hvert það skip, sem afgreitt er hér á landi, á heimtingu á að fá hjá sóttgæzlumanni skírteini um það, hvort nokkur erlend sótt eða annar alvarlegur næmur sjúkdómur gangi á brottfararstaðnum eða í grendinni.

Sóttgæzluskírteini, þegar um engan alvarlegan næman sjúk-dóm er að ræða.

Þegar um engan alvarlegan næman sjúkdóm er að ræða á brottfararstaðnum, skal sóttgæzluskírteini hljóða svo:

Sóttvarnarnefndin í gerir kunnugt:
—/s frá, skipstjóri
....., sem kom hingað frá og
ætlað hérað til, er ferðbúið í dag.

Hér á staðnum og í grenndinni gengur hvorki pest, austur-

lenzk kólera, bólusótt, dilasótt, blóðkreppusótt, gul hitasótt, né nokkur önnur hættuleg farsótt.

..... —/— 19....

.....

sóttgæzlumaður.

Sóttgæzluskirteini þegar alvarlegur næmur sjúkdómur gengur. Nú gengur alvarlegur næmur sjúkdómur á brottfararstaðnum, og skal þá sóttgæzluskirteini hljóða svo:

Hér hefir gengið síðan
—/— 19.... Á síðustu 10 dögum hafa sýkt og á sama
tíma hafa dáið úr þessum sjúkdómi. Hér á staðnum
eða í grenndinni gengur engin önnur hættuleg farsótt.

..... —/— 19....

.....

sóttgæzlumaður.

Sóttgæzlumaður ráðgast við héraðslækni um sóttgæzluskirteini, þegar þess er þörf.

Sóttgæzlumaður ráðgast við héraðslækni, áður en hann gefur út sóttgæzluskirteini, ef þess getur talizt þörf.

13. gr.

Vottorð um afstaðna sóttkvíun.

Hver sá, sem sóttkvíaður hefir verið, á heimting á eftir afstaðna sóttkvíun, að fá vottorð um það. Skipstjóri á heimting á samskonar vottorði fyrir skip sitt, þegar sóttkvíun þess er löglega afstaðin. Vottorð þessi gefur sóttgæzlumaður i samráði við héraðslækni.

14. gr.

Sóttvarnareftirlit með loftförum.

Sóttvarnarnefndir annast sóttvarnareftirlit með aðkomuflug-

vélum og hverskonar loftförum, sbr. 26. gr. laga nr. 65 19. júní 1933, um varnir gegn því, að næmir sjúkdómar berist til Íslands, og beita við það eftirlit öllum ákvæðum laganna og þessarar reglugerðar á sama hátt sem um aðkomuskip væri að ræða, eftir því sem við getur átt. Til skipstjóra svarar loftfarsstjóri.

15. gr.

Sóttvarnargjöld aðkomuskipa.

Aðkomuskip greiða sóttvarnargjöld sem hér segir:

1. **Fyrir venjulegt sóttvarnareftirlit, sem sóttgæzlumaður einn annast:** Skip allt að 60 smálesta 4 krónur, 60—100 smálesta 6 krónur, yfir 100 smálesta 10 krónur, svo og kostnað við flutning sóttgæzlumanns út í skipið.

2. **Ef læknisskoðun fer fram:** Auk þeirra gjalda, sem getur í 1. tölulið, jafnhá gjöld eftir stærð skipanna fyrir læknisskoðunina, svo og kostnað við ferð læknisins eða ferðir út í skipið samkvæmt gjaldskrá héraðslækna.

3. **Ef sóttkvía þarf lækni vegna skoðunargerðarinnar:** Auk þeirra gjalda, sem getur í töluliðum 1—2, flutningskostnað hans og dagpeninga, 20 krónur á sólarhring, unz sóttkvíuninni er lokið.

4. **Ef fiskiskip önnur en hérland eiga í hlut, eða önnur erlend skip, ef þau hafa ekki ætlað sér á íslenska höfn og álitid verður, að þau hafi einungis komið þar vegna veikinda eða til að ganga undir sóttkvíun:** Auk þeirra gjalda, sem getur í töluliðum 1—3, allan annan kostnað, sem leiðir af þeim sóttvarnarráðstöfunum, er þau gefa tilefni til, þar á meðal legukostnað sjúklinga á sóttvarnarhúsi eða annarsstaðar, kostnað við einangrun heilbrigðra og útfararkostnað.

5. **Ef sóttkvía þarf sjúklinga með aðrar farsóttir en erlendar og erlend skip eiga í hlut:** Allan kostnað, sem af því leiðir.

6. Ef sóttkvía þarf sjúklinga með aðrar farsóttir en erlendar og innlend skip eiga í hlut fer um greiðslu kostnaðar í samræmi við lög nr. 66 19. júní 1933, um varnir gegn útbreiðslu næmra sjúkdóma.

Sóttvarnargjöld aðkomuloftfara.

Aðkomuloftför greiða sóttvarnargjöld eftir sömu reglum og aðkomuskip, þannig, að gjöld af 1—2 hreyfla flugvélum skulu vera sem af skipum undir 60 smálestum, af 3 hreyfla flugvélum og þar yfir sem af skipum frá 60 og upp að 100 smálestum, og af loftskipum sem af skipum yfir 100 smálestir.

Innheimta sóttvarnargjalda og hvert þau renna.

Sóttgæzlumaður innheimtir sóttvarnargjöld samkvæmt ákvæðum þessarar greinar og stendur skil á:

1. Gjöld samkvæmt 1. tölulið renna í sóttvarnarsjóð ríkisins, önnur en flutningskostnaður, sem greiða skal þeim, er flutninginn annast.
2. Gjöld samkv. tölul. 2—3 renna til hlutaðeigandi héraðslæknis eða þess annars læknis, er læknisskoðunina annast.
3. Gjöld samkvæmt töluliðum 4—6 renna til hlutaðeigandi.

Ókeypis sóttgæzluskirteini og vottorð.

Sóttgæzluskirteini og vottorð þau, sem um getur í 14. gr., veitast ókeypis.

16. gr.

Kostnaður við störf sóttvarnarnefnda og sóttgæzlumanna. Sóttvarnarnefndir vinna kauplaust. Nauðsynlegur kostnaður vegna löglegra sóttvarnarráðstafana þeirra greiðist úr sóttvarnarsjóði eða ríkissjóði, að svo miklu leyti sem hann er ekki greiddur af hlutaðeigandi aðkomuskipum eða öðrum samkvæmt ákvæðum 15. gr.

Hin sérstöku störf sóttgæzlumanna teljast til embættisstarfa þeirra.

Greiðslur til héraðslækna.

Um borgun til héraðslækna fyrir lækniþskoðun aðkomuskipa og önnur störf þeirra í því sambandi fer eftir ákvæðum 15. greinar, 2.—3. tölulið.

17. gr.

Eyðublöð.

Eyðublöð undir yfirlýsingar skipstjóra, heilbrigðisvottorð og sóttgæzluskirteini latur dómsmálaráðuneytið sóttvarnarnefndum í té.

18. gr.

Brot gegn þessum reglum og viðurlög við þeim.

Um brot gegn reglum þessum og viðurlög við þeim fer samkvæmt ákvæðum 27. greinar laga nr. 65, 19. júní 1933, um varnir gegn því, að næmir sjúkdómar berist til Íslands. Reglur þessar öðlast þegar gildi.

III.

Reglur 3. desember 1935, um sótthreinsun aðkomuskipa

1. gr.

Hvar sótthreinsun skuli fara fram.

Þegar um skip er að ræða, sem mengað er erlendri sótt (sbr. 1. gr. laga nr. 65, 19. júní 1933, um varnir gegn því að næmir sjúkdómar berist til Íslands) skal sótthreinsa það í Reykjavík, nema ráðherra mæli á annan veg fyrir.

Fólksflutningaskipi, sem ekki er mengað erlendri sótt heldur annari alvarlegri næmri sótt, sem nákvæmrar sótthreinsunar þarf við, má sóttvarnarnefnd visa til Reykjavíkur til sótthreinsunar.

Rottur og önnur óþrifadýr í fólksflutningaskipum. Hvar eyða skuli.

Nú er í fólksflutningaskipi mikill rottugangur eða önnur óþrifadýr og má þá sóttvarnarnefnd fyrirskipa eyðingu dýranna og visa skipinu til næstu hafnar, þar sem slík eyðing er framkvæmanleg, en lengra er skipinu ekki skylt að fara nema það sé jafnframt mengað alvarlegri næmri sótt.

2. gr.

Hver sótthreinsa skuli. Greiðslur.

Sótthreinsun skipa samkvæmt reglum þessum annast, undir eftirliti héraðslæknis, sótthreinsunarmaður á staðnum. Ber honum þóknun fyrir sem fyrir aðrar opinberar sótthreinsanir, sbr. 28. gr. í hinum almennu reglum, er um getur í 3. gr., og greiðist þóknunin úr sóttvarnarsjóði eða ríkissjóði, nema skipinu beri að greiða hana samkvæmt ákvæðum 24. gr. laga þeirra, er um getur í 1. gr., sbr. 4. tölul. 15. greinar í reglum handa sóttvarnarnefndum 31. des. 1934 settum samkvæmt þeim lögum.

3. gr.

Sótthreinsun skips, sem mengað er erlendri sótt eða annari alvarlegri næmri sótt, sem nákvæmrar sóttthreinsunar þarf við.

Þegar sóttthreinsað er skip, sem er mengað erlendri sótt eða annari alvarlegri næmri sótt, sem nákvæmrar sóttthreinsunar þarf við, þar á meðal skip, sem vísað hefir verið til Reykjavíkur til sóttthreinsunar samkvæmt 1. gr., þá skal héraðslæknir sjálfur vera viðstaddur sóttthreinsunina og segja sóttthreinsunarmanni nákvæmlega fyrir um, hvað af skipi og farangri skuli sóttthreinsa og hvernig sóttthreinsuninni skuli hagað í öllum greinum, með hliðsjón af sóttthreinsunarreglum út gefnum af landlækni 3. des. 1935 samkvæmt almennum reglum 31. des. 1934, um opinberar sóttvarnir gegn útbreiðslu næmra sjúkdóma, sem settar eru samkvæmt ákvæðum laga nr. 66 19. júní 1933, um varnir gegn útbreiðslu næmra sjúkdóma.

4. gr.

Sóttthreinsanir annara skipa.

Um aðrar sóttthreinsanir skipa en um getur í 3. gr., gilda að öllu leyti sóttthreinsunarreglur landlæknis 3. des. 1935.

5. gr.

Eyðing rotta og annara óþrifadýra.

Héraðslæknir segir fyrir um, hvernig haga skuli eyðingu rotta og annara óþrifadýra í skipum unz almennar reglur hafa verið settar um slíkt.

6. gr.

Aðstoð skipverja.

Skipi er skylt að aðstoða með mönnum sínum við sótt-

hreinsanir og eyðingu rotta og annara óþrifadýra í skipinu, eftir því sem sóttvarnarnefnd kann að krefjast og skipinu er auðið.

7. gr.

Sömu ákvæði um loftför.

Um sótthreinsanir loftfara og eyðingu rotta og annara óþrifadýra í þeim gilda sömu reglur og um skip.

IV.

Lög nr. 8 18. maí 1920, um heimild handa ríkisstjórninni til að banna flutning til landsins á varningi, sem stjórnin telur stafa sýkingarhættu af

1. gr. Ríkisstjórninni heimilast að banna flutning til landsins á brúkuðum fatnaði, líni og sængurfatnaði, dulum, brúkuðu vatti, hnökraull, pappírsafklippum, hári, húðum og öðrum þeim varningi, er stjórnin telur stafa sýkingarhættu af.
2. gr. Brot gegn ákvæðum laga þessara varða sektum frá 50—5000 krónum. Sektirnar renna í rikissjóð. — Með mál út af brotum gegn lögum þessum skal farið sem almenn lög-reglumál.

V.

Lög nr. 3 14. febrúar 1902, um heimild til að banna innflutning ósútaðra skinna og húða.

1. gr. Stjórnarráðinu fyrir Ísland veitist heimild til að banna að flytja hingað til lands frá útlöndum ósútaðar húðir eða ósútuð skinn, nema söltuð sé og óhert, eða enn frekari trygging sé fyrir því, að ekki felist í þeim sótnæmi.
2. gr. Brot gegn slíku banni varða sektum, 200—1000 kr., og liggi þó eigi þyngri hegning við að lögum, skinn og húðir skulu og upptæk og ónýtt á opinberan kostnað, enda renni sektir í landssjóð.
3. gr. Mál út af téðum brotum skulu rekin sem almenn lög-reglumál.

VI.

Kgl. auglýsing nr. 20 12. júlí 1902, um bann gegn því, að fluttar séu til Íslands ósútaðar húðir nema söltuð séu og óhert

Samkvæmt lögum 14. febr. þ. á., um heimild til að banna innflutning ósútaðra skinna og húða, smbr. bráðabirgðaauglýsingu stjórnarráðs Íslands frá sama degi, er hér með bannað að flytja til Íslands ósútaðar húðir og skinn, nema söltuð sé og óhert. Auglýsing þessi öðlast þegar gildi.

VII.

Lög nr. 11 23. apríl 1928, um varnir gegn því, að gin- og klaufaveiki og aðrir alidýrasjúkdómar berist til Íslands

1. gr. Bannað er öllum að flytja til landsins lifandi spendýr og fugla. Þó getur atvinnumálaráðuneytið veitt undanþágu frá banni þessu, enda setji þá reglur í hvert sinn, í samráði við ráðunaut sinn í þessum efnum, er öruggar sé til varnar því, að alidýrasjúkdómar flytjist hingað með dýrum þeim, er innflutningur verður leyfður á.

2. gr. Bannaður er innflutningur á þessum vörutegundum:

a. Heyi, hálmi, alidýraáburði, hráum og litt söltuðum sláturafurðum, hverju nafni sem nefnast, ósoðinni mjólk, gömlum og notuðum pokum og tuskum allskonar.

b. Ull.

Þó getur atvinnumálaráðherra veitt undanþágu fyrir ull til verksmiðjuíðju, enda sé hún sótthreinsuð utanlands eða innan, undir öruggu eftirliti.

c. Notuðum fatnaði, fiðri, fjöðrum, dún, stráteppum, körfum úr strái, dýrahári og vörum, sem gerðar eru úr því svo sem: burstavörur, penslum, kústum og hrosshársborðum.

Á vörum, sem taldar eru í þessum lið, kemur þó innflutningsbann ekki til framkvæmda, ef vörurnar sótt-hreinsast við tilbúning eða hreinsun, eða ef þær eru sótt-hreinsaðar áður en þær voru fluttar á skip, enda fylgi farmskránni vottorð um uppruna og vinnslu varanna eða sótt-hreinsun.

Þó er atvinnumálaráðherra heimilt að fyrirskipa sótt-hreinsun á téðum vörum, er þær koma hingað til lands, ef sérstakar ástæður eru fyrir hendi.

d. Fóðurkökum og rófum.

Þó getur atvinnumálaráðherra veitt undanþágu frá innflutningsbanni á vörum þessum í einstökum tilfellum og fyrir lönd og landshluta.

3. gr. Atvinnumálaráðherra er heimilt að banna með auglýsingu innflutning á öðrum þeim vörum, sem hætta telst á, að sóttnæmi geti borist með.

4. gr. Hver sá maður, sem kemur hingað til lands frá útlöndum, skal á fyrstu höfn, sem skipið kemur á, áður en hann stigur af skipsfjöln, gefa lögreglustjóra eða sóttvarnarlækni yfirlýsingu, að viðlögðum drengskap, um það, hvort hann hafi á síðustu þrem mánuðum áður en hann lagði af stað frá útlöndum dvalið eða verið á ferð í sveit, þar sem gin- og klaufaveiki eða aðrir hættulegir og næmir alidýrasjúkdómar hafa gengið síðastliðið ár.

Hafi farþeginn dvalið eða verið á ferð í slíku héraði á síðustu þrem mánuðum, skal hann tafarlaust einangraður, þar til hann og farangur hans hafa verið tryggilega sóttþreinsaðir.

Ef sérstakar ástæður eru fyrir hendi, getur atvinnumálaráðherra fyrirskipað sóttþreinsun á farþeganum og farangri hans, ef vegabréf hans sannar ekki, að hann hafi dvalið síðustu þrjá mánuði þar, sem engin smitunarhætta var.

5. gr. Öll þau dýr, sem um getur í 1. gr. og eru með skipum þeim, sem koma til landsins, t. d. eign skipverja eða farþega, skulu tryggilega einangruð, eftir fyrirmælum hlutaðeigandi lögreglustjóra eða sóttvarnarlæknis meðan skipið er hér við land. Ennfremur getur atvinnumálaráðherra bannað með auglýsingu skipum þeim, er sigla hingað til lands, að hafa meðferðis nokkur þau dýr, er ræðir um í 1. gr.

6. gr. Brot gegn 1., 2. og 5. gr., svo og auglýsingum, sem at-

vinnumálaráðuneytið gefur út samkv. 3. og 5. gr., varða sektum, frá 100—10000 krónur, fyrir skipstjóra þann, sem dýrin eða bannvörurnar flutti inn, jafnháum sektum fyrir eigandann, og skulu dýrin eða bannvaran gerð upptæk, dýrunum lógað en bannvaran ónýtt að tilhlutun lögreglustjóra, nema eigandi kjósi heldur að láta það fara óhreyft í skipinu aftur til útlanda, undir umsjón lögreglustjóra, og borga allan kostnað, er af því leiðir. Ennfremur bæti eigandinn allan skaða, er af þeim dýrum eða þeirri vöru hlýzt, er hann flutti inn án leyfis eða hirti ekki samkvæmt reglum ráðuneytisins.

Brot gegn 4. gr. varða 100—10000 kr. sektum, nema þyngri refsing liggi við eftir öðrum lögum. Sá, sem brotlegur verður, skal auk þess bæta allt það tjón, er hljótast kann af óhlýðni hans.

Sektir samkvæmt lögum þessum renna í rikissjóð.

Mál út af brotum gegn lögum þessum skulu rekin sem almenn lögreglumál.

7. gr. Berist gín- og klaufaveiki til landsins, eða annar hættulegur og næmur alidýrasjúkdómur, hefir atvinnumálaráðuneytið heimild til að gera hverjar þær ráðstafanir, er það telur nauðsynlegar til að hefta útbreiðslu veikinnar.
8. gr. Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 22 15. júní 1926, um innflutningsbann á dýrum o. fl.
9. gr. Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

